

Te veel mensen hebben de afgelopen jaren onvoldoende meege profiteerd van economische groei. Mensen kunnen geen betaalbaar huis vinden. Ze maken zich zorgen over de toekomst van hun kinderen. Onze aarde warmt op. Corona heeft veel zorgen verder versterkt.

**Wij maken ons zorgen**



**Daarom een nieuwe koers**



## Ondernemen voor brede welvaart

**Met een nieuwe compas**



Behalve economische groei stelt het bedrijfsleven een inclusieve samenleving – met werk en gelijke kansen – en een duurzame leefomgeving als prioriteit.

**en een nieuwe opvatting over onze rol in de samenleving**



Medeverantwoordelijkheid nemen voor maatschappelijke vraagstukken; in denken en in doen.



## Uitgangspunten

- 1. Wij willen Nederland koploper maken in digitalisering en nieuwe technologieën.**  
Kennis is onze enige grondstof. Innovatie is cruciaal. Private en publieke investeringen in kennis en innovatie gaan naar 3 procent van het bbp. De basis van fundamenteel onderzoek wordt nu versterkt zodat Nederlanders ook over twintig jaar de kennis hebben om voorop te lopen. We zorgen dat Nederland zeer aantrekkelijk is voor toptalent. Sterke ecosystemen zijn de drijvers van innovatie.
- 2. Wij kiezen voor een klimaat-neutrale, circulaire samenleving.**  
Dit heeft topprioriteit. We bereiken het slechts op tijd door vanaf nu in hoog tempo grote sprongen te maken in plaats van 'beetjes meer van hetzelfde' te blijven doen.
- 3. Wij zetten ons in om de Europese samenwerking te versterken en verder uit te bouwen.**  
Nederland onderneemt steeds meer over de grens en kiest voor een steeds sterker Europa dat in de wereld een medebepalende speler is. Voor onze vrede en veiligheid, als kracht temidden van geopolitieke spanningen en met een uitstekend functionerende interne markt.
- 4. Wij willen dat het vestigingsklimaat van ons land excellent is door onze hoogopgeleide bevolking, onze tolerante maatschappij, onze uitstekende infrastructuur en financiële dienstverlening van wereldklasse.**  
Natuurlijk moet Nederland fiscaal concurrerend zijn maar het mag geen doorstroomhuis blijven van kapitaal dat alleen om belastingontwijking voor vestiging in Nederland kiest.
- 5. Wij willen dat Nederland een ondernemend land is.**  
Nederland geeft daarom prioriteit aan de vorming en doorgroei van ondernemingen als motor voor economische groei. Het fiscale stelsel en regelgeving moet daar op zijn ingericht met een overheid die werkt op basis van vertrouwen in plaats van regels (en optreedt wanneer het vertrouwen wordt beschaamd).
- 6. Wij kiezen voor een Nederland waarin iedereen zekerheid heeft over inkomen.**  
Ook bij verlies van baan, arbeidsongeschiktheid en pensioen. Daarom moet er een uitstekende van-werk-naar-werk-infrastructuur komen. Daarom wordt de keuze voor een type arbeidsrelatie niet meer beïnvloed door de fiscale en sociale behandeling van inkomen uit arbeid. Daarom kent elke vorm van arbeid een vorm van sociale zekerheid – en draagt daar aan bij.
- 7. Wij kiezen voor een land waarin iedereen kan mee doen en gelijke kansen heeft.**  
De kwaliteit van basis- en voortgezet onderwijs zijn daarvoor het meest bepalend. Die moet daarom uitstekend zijn. Bovendien worden scholieren met het oog op onze digitale en duurzame toekomst verleid naar exacte vakken. Kinderen komen zonder achterstand op de basisschool.
- 8. Wij kiezen voor een Nederland dat haar ruimte verstandig gebruikt.**  
Ruimte is ons meest schaarse goed. De uitdagingen op het gebied van wonen, natuur, economische & agrarische activiteiten, mobiliteit, water en energietransitie zijn enorm en zij concurreren in Nederland om de vierkante meters. Keuzes worden integraal gemaakt worden. Centrale regie is daar voor onvermijdelijk.
- 9. Wij willen substantieel investeren met het oog op de grote transitie die voor ons liggen (digitalisering, nieuwe technologieën, duurzaamheid).**  
Wij willen daarom mede vormgeven aan een substantiële privaat-publieke investeringsagenda. Voor de publieke investeringen vinden we het verantwoord hiervoor nieuwe staatsschuld aan te gaan. Op deze manier dragen wij een land zonder milieuschulden over aan toekomstige generaties met uitstekende mogelijkheden om straks op een duurzame manier in hun brede welvaart te voorzien.
- 10. Wij nemen als bedrijven verantwoordelijkheid voor zowel de technische als de sociale duurzaamheid van onze eigen activiteiten en benutten onze relatie met leveranciers en klanten om ook hen daar in te stimuleren.**  
Wij zijn transparant in ons handelen, ook over onze belastingpositie, omarmen de SDG's van de Verenigde Naties en de daaraan verbonden principes van UN Global Compact.



## Rijnlands model 2.0

Het oorspronkelijke Rijnlandse model hield in dat bedrijven niet alleen de belangen van de aandeelhouder maar ook van andere stakeholders zoals klanten en medewerkers in ogenschouw nemen. Nederland heeft dit model altijd overeind gehouden en is niet overgestapt naar het Angelsaksische denken waarin het alleen gaat om de belangen van de aandeelhouder.

Wij gaan nu een stap verder. In denken: als bedrijf óók verantwoordelijkheid nemen voor een inclusieve en duurzame samenleving. En in doen: door daar in de praktijk een actieve bijdrage aan te willen leveren.

Dat is belangrijk want sommige vraagstukken waar onze samenleving voor staat zijn zo groot en complex dat de specifieke krachten van overheid, bedrijven en burgers moeten bundelen om ze op te lossen. Het is lang geweest: ieder voor zich en de overheid voor ons allen, maar de overheid kan het niet alleen. Niemand kan het alleen.



## Daarom willen wij in ieder geval

- Alle werknemers op minimaal een basisnivo van digi-vaardigheid brengen
- Een stageplaats bieden aan iedereen die er één nodig heeft
- 200.000 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk helpen
- Werkzekerheid door een werk-naar-werk infrastructuur op te zetten
- Werknemers laten delen in de voorspoed van bedrijven, op een wijze die een onderneming past, bijvoorbeeld door winst- of resultaatdeling
- De middelen van de Bedrijfsgerelateerde Investeringskorting (BIK) structureel vanaf 2023 inzetten voor investeringen in verduurzaming
- De beginselen voor goed ondernemer- en werkgeverschap die ten grondslag liggen aan de Sustainable Development Goals omarmen
- De negatieve effecten van ons handelen vermijden en transparant zijn over onze impact op de samenleving
- Transparant zijn over onze belastingpositie en daarvoor een Tax Governance Code ontwikkelen
- Een infrastructuur opzetten om samenwerking van bedrijven met overheden en andere partners t.b.v. maatschappelijke vraagstukken te stimuleren

